

согласию и сотрудничеству между славянскими народами: сб. науч. тр.: по матер. VII Междунар. науч. – практич. конференции, 20 декабря 2012 г. / ред. А. Г. Романовский, Ю. И. Панфилов. – Харьков: НТУ «ХПИ», 2013. – С. 9 – 15. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/3186>. 2. *Середа Н. В.* Формування риторичної компетентності у педагогіці вищої школи / Н. В. Середа // Педагогічні науки. Вип. 23. – Миколаїв: МДУ, 2008. – С.23 – 28. 3. *Твердохлебова Н. Є.* Розвиток особистості у дистанційному навчанні / Н. Є. Твердохлебова // Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали наук. конф. молодих учених, 24-25 квітня 2007 р. – Харків: ХДАК, 2007. – С. 262.

УДК 378.14

Авшенюк Н. М.
м. Київ, Україна

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Підготовка докторів філософії – це динамічний процес, в якому поєднуються ключові завдання університетів щодо реалізації вищої освіти та науково-дослідницької роботи. Зауважимо, що підготовка докторів філософії зазнала значних реформ у більшості країн Європи на початку ХХІ ст., про що свідчить низка суттєвих перетворень, а саме:

- інтенсивне створення докторських шкіл;
- збільшення фінансування науково-дослідними фондами підготовки докторів філософії з метою відходу від індивідуалізованої моделі навчання, заснованої на особистих стосунках керівника й докторанта;

– посилення інституційної відповідальності закладів вищої освіти (ЗВО) з метою інтеграції майбутніх докторів філософії у дослідницьке середовище, відмінне від наукових інтересів їхніх керівників та сприяння створенню міждисциплінарних дослідницьких груп.

Водночас, поширилася диференціація в ідентифікації докторських програм та докторських шкіл в європейських університетах, відповідно до якої: докторська програма – це «організований набір можливих навчальних курсів та можливостей здійснювати дослідження в межах однієї або декількох дисциплін», натомість, докторська школа – це «інституційна структура в межах ЗВО зі своїми власними ресурсами, спрямованими на управління підготовкою докторів філософії» (Byrne, Jørgensen, Loukkola, 2013).

У межах нашого дослідження розкрито пріоритети досягнення стратегічних цілей ЗВО для забезпечення якості підготовки докторів філософії у контексті дослідницької діяльності університету.

Згідно з результатами статистичного дослідження, виконаного у 2018 р. Радою з підготовки докторів філософії Європейської асоціації університетів (EUA Council for Doctoral Education) 74% ЗВО (з 250, що взяли участь у дослідженні) визначили найважливішим стратегічним пріоритетом забезпечення якості підготовки докторів філософії, повноцінне фінансування цієї ланки вищої освіти.

Другим пріоритетом, з точки зору 70% університетів, – є дослідницька етика, що свідчить про зростаючу увагу до цього питання, адже академічна етика та доброчесність у більшості документів європейських освітніх організацій декларується як основна цінність університетської освіти і науки, на підставі якої формується культура якості.

Третій пріоритет за важливістю (61% респондентів) передбачає посилення інтернаціоналізації третього освітньо-наукового рівня вищої

освіти, зокрема розширення можливостей залучення докторантів з-за кордону. Високий ступінь такої пріоритетності не випадковий, адже міжнародний характер дослідницької діяльності та зростаюча актуальність розбудови диверсифікованого навчального середовища в ЗВО є одним із вимірів надання якісних освітньо-наукових послуг.

Іншими важливими стратегічними пріоритетами визначено: кар'єрний розвиток, гендерну рівність, відкритий доступ до результатів наукових досліджень / відкрита наука, здоров'я / добробут докторантів. На противагу, співпраця між університетами та бізнесом, а також соціальне залучення докторантів до проблем розвитку суспільства отримали найнижчий ступінь пріоритетності, відповідно 28% та 20% (Hasgall, Saene, Borrell-Damian, 2019).

На основі представлених результатів можна зробити висновок, що таким специфічним проблемам діяльності докторських шкіл щодо забезпечення якості освіти, як сприяння кар'єрному розвитку докторантів та залучення на навчання кандидатів у доктори філософії із зарубіжних країн, не надається пріоритетних переваг у порівнянні з загальними проблемами, що пов'язані з доступом до відкритих наукових джерел інформації, гендерною рівністю або дослідницькою етикою й академічною доброчесністю. Це відображає збільшення кількості різних аспектів, які мають враховувати університети у процесі зміцнення якісних показників діяльності їхніх докторських шкіл на сучасному етапі реформування європейської вищої освіти. Зазначене також вказує на посилення актуальності запровадження якісної докторської освіти з метою реалізації науково-дослідної політики в університетах. Зокрема, важливе значення, яке приділяється дослідницькій етиці та доброчесності (70%), вказує на глибину окресленої проблеми, що динамічно набирає обертів в академічному університетському середовищі за дуже короткий час.

Література. 1. *Byrne, J., Jørgensen, T., Loukkola, T.* (2013). *Quality Assurance in Doctoral Education – results of the ARDE project.* Brussels: EUA Publications, 60 p. 2. *Hasgall A., Saene B., Borrell-Damian L.* (2019). *Doctoral education in Europe today: approaches and institutional structures: survey.* Geneva: EUA Council for Doctoral Education, 40 p.

УДК 341+378

Воробйова Є. В., Ляляєва О. О.

м. Харків, Україна

РОЗВИТОК СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК МЕТОД ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Освіта сприяє розвитку людини як особистості, годує людину, дає змогу контактувати не тільки з найближчим оточенням, але ї мати вплив на всесвіт; робить суспільство країни багатограним та гнучким; допомагає формувати та приймати зміни.

Нині міжнародне співробітництво сучасних закладів вищої освіти дає змогу суспільству спілкуватися зі світом та бути всебічно розвиненою та сучасною людиною. Завдяки обміну викладачами та студентами відкриваються нові перспективи у співробітництві українських закладів вищої освіти з зарубіжними вишами та забезпечується входження України в міжнародний освітній простір.

Отже, мета нашої роботи полягає у визначенні чи є необхідним розвиток сучасного міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти, та чи сприяє це досягненню конкурентоспроможності української освітньої системи на міжнародній арені.